

PM Rotel I (Dnr KS 2022/5)**Avstämning av mål och budget för 2022**

Anmälan av Storstockholms brandförsvares Verksamhetsplan och budget 2022 med ekonomisk plan för 2023-2024, dnr KS 2021/1694

VM i ishockey 2025 - stöd till arrangören och intern aktivering, dnr KS 2021/101

Upphandling av statistiktjänster, dnr KS 2021/1511

Upphandling av ledarutvecklingstjänster, dnr KS 2022/79

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Avstämning av mål och budget för 2022, med tillhörande uppdrag och anmodanden åt berörda nämnder och bolagsstyrelser, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 168,2 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda behov* i 2022 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade investeringsutgifter med 204,9 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2022 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökad internränta med 0,3 mnkr. Finansiering sker via finansförvaltningen.
5. Nämndernas driftbudgetar för år 2022 justeras för ökade kostnader och intäkter med 6 088,9 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
6. Nämndernas resultatenheter för år 2022 godkänns enligt bilaga 5 till stadens promemoria.
7. Justeringar av indikatorer fastställs enligt bilaga 3 till stadens promemoria.
8. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms Stadshus AB, att justera och komplettera indikatorer och målvärden enligt vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande bilaga 0 och bilagorna 3 och 4.
9. Stockholms stad deltar i klimatmanifestationen Earth Hour lördagen den 26 mars klockan 20:30-21:30 2022 med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
10. Anmälan av Storstockholms brandförsvares Verksamhetsplan och budget 2022 med ekonomisk plan för 2023-2024 godkänns enligt bilaga 6 till stadens promemoria, dnr KS 2021/1694.
11. Det avtal Stockholm Business Region AB, efter samråd med idrottsnämnden och kommunstyrelsen, har tecknat med Svenska Ishockeyförbundet angående värdskap för VM i Ishockey 2025 godkänns, med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, VM i ishockey 2025 – stöd till arrangören och intern aktivering, dnr KS 2021/1016.
12. Den totala kostnaden för stadens deltagande i värdskapet för VM i Ishockey 2025 beräknas till 30,0 mnkr fördelat över 2023, 2024 och 2025 och be-

handlas i kommunfullmäktiges budget för respektive år med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, VM i ishockey 2025 – stöd till arrangören och intern aktivering, dnr KS 2021/1016.

13. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, genomföra upphandlingar av statistiktjänster med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av statistiktjänster dnr KS 2021/1511.
14. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, besluta om upphandlingsdokument, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av statistiktjänster dnr KS 2021/1511.
15. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, bjuda in övriga nämnder och bolagsstyrelser att delta i upphandlingarna med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av statistiktjänster dnr KS 2021/1511.
16. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, utifrån affärsmässiga grunder, vid behov vidta förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av statistiktjänster dnr KS 2021/1511.
17. Inriktningen för kompetensutvecklingsmedlen fastställs med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria
18. Nämnderna medges medel för sociala investeringar med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan godkänns i enlighet med stadens promemoria.
20. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, genomföra upphandlingar av ledarutvecklingstjänster med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av ledarutvecklingstjänster dnr KS 2022/79.
21. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, besluta om upphandlingsdokument, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer samt utifrån affärsmässiga grunder vid behov vidta förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av ledarutvecklingstjänster dnr KS 2022/79.
22. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, bjuda in övriga nämnder och bolagsstyrelser att delta i upphandlingarna med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av ledarutvecklingstjänster dnr KS 2022/79.
23. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Föredragande borgarråden Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser har med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget 2022 inkommit med budget och verksamhetsplan för 2022. Som ett led i kommunstyrelsens uppsiktsplikt har nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner granskats. Nämnderna har, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställt verksamhets-specifika mål, nämndindikatorer och aktiviteter. I nämndernas verksamhetsplaner görs även framställningar om omslutningsförändringar av nämndens budget. Vissa nämnder har även begärt budgetjusteringar, vilka behandlas i detta ärende.

Ärendet ”Avstämning av mål och budget för 2022” innehåller stadens analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2022. Analysen innefattar bedömning av måluppfyllelse samt identifierade oönskade händelser utifrån nämndernas väsentlighets- och riskanalyser. Bedömningen av måluppfyllelse avser helåret 2021 under förutsättning att nämndernas och bolagsstyrelsernas planerade aktiviteter och åtgärder genomförs.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Mina synpunkter

För 2022 medför pandemins fortsatta inverkan osäkra planeringsförutsättningar för ett flertal verksamheter. Beroende på pandemins utveckling kan aktiviteter och annan verksamhet komma att behöva revideras och omprioriteras. Det krävs en fortsatt hög grad av flexibilitet och uthållighet. Stadens krisledningsorganisation aktiveras när det är nödvändigt. Inriktningen i stadens arbete fortsätter att vara att begränsa smittspridning med särskilt fokus på riskgrupper, upprätthålla prioriterade verksamheter samt verka för ökad trygghet genom att förstärka myndigheternas budskap. Prioriterat är också att samverka med Region Stockholm i arbetet med att erbjuda vaccin enligt gällande prioriteringar. Staden deltar även i regional och nationell samverkan där olika scenarier för den ekonomiska utvecklingen diskuteras, bland annat utifrån ett näringslivsperspektiv.

Kommunkoncernen, inbegripande både stadens nämnder och bolagsstyrelser, kommer att kunna uppfylla samtliga kommunfullmäktiges inriktningsmål under 2022. Detta förutsatt att nämnder och bolagsstyrelser genomför det de beskrivit i sina verksamhetsplaner för 2022 samt höjer ambitionsnivån och vidtar åtgärder i enlighet med justeringar i bilaga 3 och uppmaningar i bilaga 4. Fördjupande analys och förklaring till målbedömning redovisas i respektive måltext senare i ärendet.

Tack vare nämndernas målmedvetna arbete med att uppnå en ekonomi i balans under de senaste åren, finns goda förutsättningar för en ekonomi i balans även under 2022. Dock är det en förutsättning att, för att möta de krav som morgondagens skattebetalare ställer, stadens verksamheter är sparsamma med skattebetalarnas pengar. Det ska vara självklart att givna budgetramar hålls. Budgethållning är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige anslagit verkligen används för avsett ändamål och inte för att täcka underskott inom verksamheterna. Stadens förvaltning ska vara effektiv med fokus på kärnuppgifterna och ska kostnadseffektivt och med hög kvalitet leverera vad stockholmarna har rätt att förvänta sig. För investerings-

verksamheten är det av största vikt att de projektkalkyler och tidplaner som utgör beslutsunderlag ger en rättvisande bild av kommande investeringar. Förmågan att budgetera med tillräckliga riskreserver i tidiga skeden, projektstyrning och prognosarbete behöver utvecklas i syfte att undvika behov av reviderade beslut under projektens löptid.

Det är vidare helt centralt att stadens bolag, stiftelse och berörda nämnder fortsätter att arbeta mot de av kommunfullmäktiges uppsatta mål för genomgångsbostäder som fastslås i budgeten där årsmålet för genomgångsbostäder i SHIS Bostäder ska uppgå till 150 stycken.

Stockholm är väl förberett för att öppna upp samhället i samarbete med dem som gör Stockholm till en attraktiv plats med hög livskvalitet. Det innebär att fler stockholmare ska kunna gå på idrotts-, nöjes- och kulturevenemang och fler ska kunna njuta av stadens krog- och restaurangliv samtidigt som branscherna nu ges möjlighet att blomma ut när vaccinet trycker tillbaka pandemin. Steg för steg ska vi nu återgå till det normala.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Avstämning av mål och budget för 2022, med tillhörande uppdrag och anmodanden åt berörda nämnder och bolagsstyrelser, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 168,2 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda behov* i 2022 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade investeringsutgifter med 204,9 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2022 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökad internränta med 0,3 mnkr. Finansiering sker via finansförvaltningen.
5. Nämndernas driftbudgetar för år 2022 justeras för ökade kostnader och intäkter med 6 088,9 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
6. Nämndernas resultatenheter för år 2022 godkänns enligt bilaga 5 till stadens promemoria.
7. Justeringar av indikatorer fastställs enligt bilaga 3 till stadens promemoria.
8. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms Stadshus AB, att justera och komplettera indikatorer och målvärden enligt vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande bilaga 0 och bilagorna 3 och 4.
9. Stockholms stad deltar i klimatmanifestationen Earth Hour lördagen den 26 mars klockan 20:30-21:30 2022 med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
10. Anmälan av Storstockholms brandförsvares Verksamhetsplan och budget 2022 med ekonomisk plan för 2023-2024 godkänns enligt bilaga 6 till stadens promemoria, dnr KS 2021/1694.
11. Det avtal Stockholm Business Region AB, efter samråd med idrottsnämnden och kommunstyrelsen, har tecknat med Svenska Ishockeyförbundet angående värdskap för VM i Ishockey 2025 godkänns, med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, VM i ishockey 2025 – stöd till arrangören och intern aktivering, dnr KS 2021/1016.

12. Den totala kostnaden för stadens deltagande i värdskapet för VM i Ishockey 2025 beräknas till 30,0 mnkr fördelat över 2023, 2024 och 2025 och behandlas i kommunfullmäktiges budget för respektive år med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, VM i ishockey 2025 – stöd till arrangören och intern aktivering, dnr KS 2021/1016.
13. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, genomföra upphandlingar av statistikjänster med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av statistikjänster dnr KS 2021/1511.
14. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, besluta om upphandlingsdokument, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av statistikjänster dnr KS 2021/1511.
15. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, bjuda in övriga nämnder och bolagsstyrelser att delta i upphandlingarna med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av statistikjänster dnr KS 2021/1511.
16. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, utifrån affärsmässiga grunder, vid behov vidta förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av statistikjänster dnr KS 2021/1511.
17. Inriktningen för kompetensutvecklingsmedlen fastställs med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria
18. Nämnderna medges medel för sociala investeringar med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan godkänns i enlighet med stadens promemoria.
20. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, genomföra upphandlingar av ledarutvecklingstjänster med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av ledarutvecklingstjänster dnr KS 2022/79.
21. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, besluta om upphandlingsdokument, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer samt utifrån affärsmässiga grunder vid behov vidta förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av ledarutvecklingstjänster dnr KS 2022/79.
22. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, bjuda in övriga nämnder och bolagsstyrelser att delta i upphandlingarna med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria, upphandling av ledarutvecklingstjänster dnr KS 2022/79.
23. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Stockholm den 16 februari 2022

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilagor

0. Avstämning av mål och budget för 2022
1. Driftbudget och investeringar
2. Budgetjusteringar och projektmedel
3. Förändringar av kommunfullmäktiges indikatorer, målvärden och nyckeltal
4. Uppmaningar till stadens nämnder och anmodanden till stadens bolagsstyrelser
5. Resultatenheter
6. Storstockholms brandförsvaret – Verksamhetsplan och budget 2022 med ekonomisk plan för 2023-2024, dnr KS2021/1694

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta revidera målet om klimatpositiv stad till senast år 2035 och att det nu gällande målet om klimatpositiv stad till år 2040 därmed avvecklas
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige revidera och höja ambitionerna i klimatbudgeten så att målet om klimatpositiv stad senast till år 2035 uppnås
3. Handlingsplan för minskade utsläpp från fordonstrafiken ska antas av kommunfullmäktige senast under första halvåret år 2022
4. Medel till förstärkt trygghetsarbete i stadsdelsnämnderna ökas med 50 miljoner kronor, att finansieras från CM2
5. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige revidera och öka målet för markanvisningar till bostadsbolagen och i motsvarande grad bolagens nyproduktionsmål
6. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avsluta utförsäljningar, genom så kallade ombildningar, av hyresrätter
7. Kommunstyrelsen i samarbete med Stockholm Business Region AB får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för bättre företagsklimat med fokus på ökad trygghet, minskad brottslighet, ökat bostadsbyggande, kompetensförsörjning och en bra fungerande kommunal service
8. Kommunstyrelsen uppmanar nämnderna att öka andelen feriejobb till 11 000 och att finansiering av dessa medges ur CM2
9. Att därutöver anföra:

De verksamhetsplaner som nu behandlas är gjorda utifrån den grönblåa majoritetens budget och innehåller därmed alltför låga ambitioner för trygghet, välfärd och klimat. Det återspeglas också i att så gott som alla mål bedöms klaras. Det kan framstå som bra att man klarar sina mål men i verkligheten är det snarare ett uttryck för en kombination av låga ambitioner och en styrmodell som inte fungerar.

Vi socialdemokrater har i vårt budgetförslag redovisat hur tryggheten kan öka, välfärdens kvalitet stärkas och klimatpåverkan reduceras snabbare. Vår budget visar hur staden med tydliga beslut kan vända den utveckling vi nu ser: en alltmer segregerad stad med ökad otrygghet, en välfärd som får helt otillräckliga resurser och istället privatiseras alltmer samt en klimatpolitik som undviker alla verkningfulla strukturåtgärder.

Vi har argumenterat för hur staden borde vända på varje sten för att bryta segregationen och minska kriminaliteten. Vi har hävdad att vi måste göra mer för att ta tillbaka kontrollen över välfärden. Vi har redovisat hur vi kan ställa om, minska klimatpåverkan och skapa nya gröna jobb.

Det är dock inte vår budget som nu gäller utan en helt annan – med lägre ambitioner. Vi kommer därför under året i olika sammanhang försöka förbättra en i grunden otillräcklig budget. Vi är övertygade om att Stockholm kan bättre.

Även i de fall där den grönbåa majoriteten uttryckt rimliga ambitioner är dessvärre erfarenheten att de inte klarar att leverera i enlighet med dem.

Ett typexempel är bostadsbyggandet där vi nu åter får höra att alla mål kommer att uppnås. Hittills under mandatperioden har varje sådant påstående visat sig felaktigt och målen har hittills inte klarats ett enda år. I den grönbåa budgeten finns inte heller insatser som gör det sannolikt att bostadsbyggandet ska nå upp till målen. Tvärtom är den grönbåa budgeten en budget för fortsatt ökad bostadsbrist. Både genom att målen inte uppnås och genom att målen i sig bidrar till större brist. En illustration på det är att hyresrätter med lägre hyra säljs ut och att staden då alltmer blir en stad bara för de som har råd. Ytterligare ett exempel är när det enligt den grönbåa politiken år 2022 säljs ut fler hyresrätter än vad det byggs nya i allmännyttan. Detta bör kommunstyrelsen ändra genom att föreslå kommunfullmäktige höja målen för allmännyttans nybyggnation, samt att uppdraget om utförsäljningar avslutas.

Att minska bostadsbristen är samtidigt en av de viktigare insatserna för att skapa ett bättre fungerande Stockholm och ett näringslivsklimat som bidrar till tillväxt och fler jobb. Att bostadsbyggandet är otillräckligt syns också i den mätning av företagsklimatet som Svenskt Näringsliv gör årligen. Fyra av tio företagare pekar ut fler bostäder som ett prioriterat område. Trots detta fortsätter den politiska majoriteten att vara konstant ointresserad av insatser som substantiellt skulle öka bostadsbyggandet. I omvänd grad är den politiska majoriteten extremt engagerade i konkurrensutsättning och utförsäljningar trots att detta är den enskilda insats som får minst stöd av företagarna som en prioriterad åtgärd. Denna omvända dagordning med ointresse för det som spelar roll på riktigt illustrerar behovet av en ny politik. För medan den grönbåa majoriteten sätter upp mål om att ha Sveriges bästa företagsklimat sjunker i verkligheten Stockholm i rankingen och dubbelt så många företagare tycker att företagsklimatet har försämrats än vad som tycker det har förbättrats under de senaste åren. En handlingsplan för bättre företagsklimat bör arbetas fram, men ta sin utgångspunkt i trygghet, bostäder, kompetensförsörjning och kommunens service till företag. Detta uppdrag bör åligga kommunstyrelsen i samverkan med andra berörda nämnder och styrelser.

Det är också en viktig insats i förhållande till den alltför höga ungdomsarbetslösheten. Det är välkommet att denna uppmärksammas i avstämningsärendet men i grunden är det alltför låga ambitioner i budgeten avseende insatser för unga. Det är också symptomatiskt för den förda politiken att inte ens den alltför låga nivån av feriejobb uppnås i nämndernas verksamhetsplaner. Vi anser att det finns starka skäl, och goda förutsättningar, att höja ambitionerna i enlighet med det vi föreslog i vårt budgetförslag. Det kräver dock att den grönbåa majoriteten och deras ordförande i nämnder och styrelser nu börjar jobba med frågan.

Den oförändrat ökande otryggheten och mängden skjutningar visar att det Stockholms stad gjort hittills för att öka tryggheten inte är tillräckligt. I detta avseende är det inte bara rubriken i finansborgarrådets ärende som är oförändrat sedan förra året. Samma resurser till utsatta stadsdelar, samma oförmåga att använda de resurser som satts av för trygghetsinvesteringar, samma, alltför låga, nivå av förebyggande insatser.

I vårt budgetförslag redovisade vi en historisk stor satsning på evidensbaserade förebyggande och trygghetsskapande insatser. Givet att vårt budgetförslag föll och den grönbåa majoritetens lägre ambitioner antogs av kommunfullmäktige följer det en i våra ögon otillräcklig nivå på det förebyggande arbetet. Även givet den grönbåa budgeten bör det finnas utrymme att förstärka det lokala brottsförebyggande arbetet och vi föreslår därför att kommunstyrelsen beslutar att bevilja 50 miljoner kronor extra ur CM2 för ändamålet riktat till stadsdelsnämndernas förebyggande arbete.

I en rad avsnitt redovisar stadsledningskontoret förtjänstfullt de utmaningar välfärden står inför. Inskrivningsnivåerna i förskolan behöver öka, klyftorna i skolan minska och äldreomsorgen stärkas efter pandemin. Däremot föranleder det sällan överväganden om vilka förutsättningar som krävs. Det blir lätt surrealistiskt att konstaterandet att verksamheterna inte når upp till målet för andelen äldre på vård- och omsorgsboenden som upplever att de har möjlighet att komma ut inte föranleder ett resonemang om bemanningen i omsorgen är tillräcklig eller ej. Istället för att överväga om budgeten är tillräcklig så uppmanas verksamheterna att utveckla utomhusverksamheter med den uppenbara risken att annan omsorg och service väljs bort. Vi kvarstår vid vår uppfattning att skolan, förskolan och omsorgen, under det grönbåa styret, är satt på sparkurer och konstaterar att vi i vårt budgetalternativ ville förstärka budgeten för förskola, skola och äldreomsorg med mer än 500 miljoner kronor. Det skulle möjliggöra flera av de mål som nu mest blir tomma ord. Nu tvingas istället stadsledningskontoret konstatera att ”en del stadsdelsnämnder beskriver att det kommer att krävas anpassningar och insatser inom några verksamhetsområden för att nå en budget i balans”.

När ska Stockholm vara en klimatneutral stad? Enligt gällande styrdokument är det år 2040. I det socialdemokratiska budgetförslaget föreslog vi att staden skulle skärpa målet till år 2035. Vi redovisade också en rad konkreta insatser och styrmedel för att nå dit. Vi noterar nu att finansborgarrådet i media har framfört att staden ska vara klimatneutral till år 2030. Vi välkomnar självklart detta om det visar sig möjligt, men noterar att ärendet som nu behandlas fortfarande utgår från målet om år 2040. Vi vill samtidigt göra klart att ett skärpt mål inte bara kan uppnås genom en bokföring med så kallade negativa utsläpp. Även de reella utsläppen måste reduceras. I det avseendet är det beklagligt att de nödvändiga konkreta insatser som krävs helt lyser med sin frånvaro. Vi förstår att Moderaterna och Miljöpartiet har svårt att enas om en handlingsplan för att minska utsläppen från fordonstrafiken. Men att denna utlovade plan fortsatt lyser med sin frånvaro trots att ansvariga borgarråd pekar ut just denna sektor som central börjar bli genant. Vi kräver att planen läggs fram så att kommunfullmäktige kan fatta beslut. Handlingsförklarning löser inte klimathotet.

Reservation anfördes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Delvis godkänna rapporteringen av nämndernas verksamhetsplaner med budget för 2022
2. Därutöver anföras

Avstämningsärendet är ett första kvitto på hur väl nämndernas verksamhetsplaner svarar upp mot majoritetens budget, som på avgörande punkter inom framförallt välfärden, klimatet och bostadsförsörjningen skiljer sig från Vänsterpartiets budgetalternativ. När skattesänkning, privatisering och ombildning prioriteras blir kortsiktighet norm och långsiktighet möjligen vackra ord samtidigt som förutsättningarna för verksamheterna undermineras steg för steg.

Redan 2019 var stadens ekonomi påtagligt påfrestad av den skattesänkning som beslutats av den grönbåa majoriteten, vilket sedan dess har lett till stora besparingar inom grundläggande och förebyggande insatser. Vänsterpartiet har i riksdagen de senaste åren fått igenom stora tillskott av statsbidrag som har varit mycket välkommet, inte minst till äldreomsorgen, vilket till stor del bidragit till att staden fått stora budgetöverskott de två senaste åren. Från vår sida är det givet att om och när beslut fattas om ökade statsbidrag i tilläggsbudgetar ska medlen snarast ut i verksamheterna, och inte läggas på hög för att bidra till rekordöverskott.

Bostäder och nybyggnation

Bristen på helhetssyn är kanske som tydligast inom bostadspolitiken, där ena handen tar fram ett nytt bostadsförsörjningsprogram och andra handen villigt gör sig av med tusentals allmän-

nyttiga hyresrätter med överkomliga hyror. Hittills har också 234 större lägenheter undandragits från hyresmarknaden och kan därmed aldrig mer bli tillgängliga via bostadsförmedlingen för trångbodda barnfamiljer. Bara i Skärholmen har 72 fyrarummare ombildats samtidigt som byggaktörerna ska förmås att bygga större lägenheter inom ramen för Agenda 2030. Den sociala hållbarheten i majoritetens tappning innebär alltså att göra sig av med större lägenheter till överkomliga hyror och bygga nya med betydligt högre hyror.

Majoriteten framhåller att bostadsbyggnadstakten har ökat under året, men deras så kallade hyresrättspush är tyvärr ensidigt inriktad på privata aktörer, vilket visar att huvudsyftet inte är att bygga maximalt med hyresrätter utan snarare att öka det privata beståndet. Att staden behöver ha kvar varenda hyresrätt, och att även allmännyttan får bygga mer än tidigare istället för mindre, är förutsättningar för att klara bostadsförsörjningsansvaret. Konsekvenserna av den förda politiken börjar synas hos bostadsbolagen, där vi ser att ökningen av antalet påbörjade bostäder riskerar att raderas ut av minskningen av hyresrätter till följd av ombildningarna. Enligt tertialrapport två hade Svenska Bostäder exempelvis inte påbörjat någon lägenhet 2021 och prognosen var noll för helåret, samtidigt som 830 lägenheter ombildats. Prognoserna för de andra två bolagen var sammantaget 362 påbörjade lägenheter, samtidigt som 736 lägenheter hittills har ombildats i bolagen.

Majoritetens oförmåga att nå målen för permanenta genomgångsbostäder respektive färdigställda bostäder med särskild service bekräftar att stadens särskilda ansvar för grupper med svag ställning på bostadsmarknaden kräver en ny bostadspolitik. Då cirka 70 procent av den totala bostadsproduktionen genomförs på stadens mark kan den låga måluppfyllelsen inte bortförklaras med annat än politisk ovilja att ge allmännyttan markanvisningar.

Hindren för att ge Stockholms hem markanvisningar för genomgångsbostäder i SHIS regi måste klargöras och åtgärdas, vilket vi även påpekade förra året. I avstämningsärendet konstateras att minst 50 genomgångsbostäder måste tillkomma hos privata fastighetsägare för att nå årsmålen, men tilltron till att privata aktörer ska bidra är ett önsketänkande. I en analys har exploateringskontoret exempelvis visat att förutsättningar saknas för att använda markanvisningar som incitament för privata fastighetsägare att bidra till bostadssociala ändamål, då försöks- och träningslägenheter inte ingår i de förmedlingsavtal som privata fastighetsägare tecknar med bostadsförmedlingen. När det gäller färdigställda bostäder med särskild service konstateras att det aggregerade årsmålet 10 lägenheter är mycket lågt, samtidigt som det utöver majoritetens mål ändå fattas drygt 500 lägenheter år 2031 utifrån Boendeplan 2021-2031 år 2031. Att beställaransvaret går över till socialnämnden lär inte räcka för att få fram tillräckligt många lägenheter att det täcker behoven, utan det krävs både höjda mål och fler markanvisningar till allmännyttan, som ju är den aktör som idag tar det absolut största ansvaret för bostadssociala ändamål. Majoriteten sätter allt för stor tilltro till marknaden att lösa bostadsförsörjningen, men underskottet av bostäder växer sig allt större på grund av att privata aktörer inte anser servicebostäder vara tillräckligt lönsamma ur ett vinstperspektiv. Detta trots att efterfrågan på servicebostäder är väldigt hög och det uppenbart finns ett stort behov från stadens invånare.

Dock är det ett steg framåt att årsmålet för markanvisade seniorlägenheter efter sänkningen förförra året återställdes till 300 som var det mål vi satte förra mandatperioden. Med tanke på den demografiska utmaningen med allt fler äldre bör dock målet höjas åtminstone till 400 som vi föreslår i vår oppositionsbudget 2022 och att minst hälften tilldelas stadens bostadsbolag inklusive Micasa Fastigheter i Stockholm AB. Med tanke på stadens kostnader för äldreomsorgen är det också viktigt att den samordning av mark- och äldreomsorgspolitik som Vänsterpartiet ansvarade för förra mandatperioden inte urholkas och stadens minskade rådighet över vård- och omsorgsboendena är därför oroande.

Privatisering

Majoritetens ideal om en ökad marknadisering av staden är en inskränkning på den kommunala styrningsförmågan. Som konsekvens av detta utvecklas staden alltmer efter privata aktö-

rens vinstintresse och desto mindre efter medborgarnas behov. Den genomgående stora tilltron till fördelarna med att privata aktörer i allt större utsträckning ska tillgodose stadens omfattande behov av bostäder, skolor, vård- och omsorgsboenden, idrottsanläggningar och andra samhällsfastigheter sätter stark prägel på verksamhetsplanerna, medan nackdelar som minskad rådighet över framtida hyreskostnader knappt verkar vägas in.

Detta är riskabelt då det visat sig vara ekonomiskt fördelaktigt för kommunerna att äga lokaler vid långsiktiga behov, se exempelvis rapporten ”Att äga eller hyra sina verksamhetslokaler – hur ser kalkylerna ut i kommunsektorn”, från Kommuninvest. Aktuella exempel är flera försäljningar av skol- och idrottsfastigheter, som ifrågasätts alltmer.

Det är oroande med ett näringslivsperspektiv som ska genomsyra allt utan hänsyn till målkonflikter mellan kommun och näringsliv. Vi ser hur flera nämnders verksamhetsplaner innehåller tydliga skrivningar om att pröva möjligheten att driva allt mer verksamhet via LOU och LOV, en utveckling vi ser på med stor oro. Det är inte lämpligt att exempelvis stadens verksamheter för barn och unga helt drivs av privata utförare, då kommunen måste behålla sin rådighet över dessa verksamheter. I det speciella läge vi är i nu, där vi ännu inte vet vilka konsekvenser pandemin kommer ge långsiktigt, måste staden ha alla möjligheter att snabbt rikta resurserna dit det behövs mest och inte vara uppboundna i långa avtal. Privata aktiebolag har vinstsyftet inskrivet i bolagsordningen och det ska enligt lag styra deras intressen även i förhållande till staden. Därmed riskerar uttryck som ”samverkan”, ”vara med och utveckla”, ”bidra till” att okritiskt jämställa staden och näringslivets intressen i dessa frågor.

Investeringar

Trots de stora investerings- och upprustningsbehoven inom fastighetsnämnden sänker majoriteten investeringsbudgeten med 141,7 mnkr jämfört med föregående år, och inte oväntat konstaterar fastighetsnämnden i sin verksamhetsplan att investeringsbehoven överstiger de av kommunfullmäktige beviljade medlen för de långsiktiga planerna. Vi kan inte annat än att instämma i att detta innebär risker för att anläggningar får svårt att leva upp till myndighetskrav och att den tekniska livslängden passeras, vilket kan leda till ökade kostnader för akut underhåll och i värsta fall stängningar av anläggningar. Vänsterpartiets oppositionsbudget har därför en utökad investeringsbudget avsatt i centrala medelsreserven om 229,6 mnkr, varav 70 mnkr avser idrottsinvesteringar och därutöver finns reserverade medel för övriga behov inom bland annat fastighetsnämndens ansvarsområde.

Staden som arbetsgivare

Det är en utmärkt målsättning att staden ska vara ett föredöme som arbetsgivare men med tanke på personalförsörjningen är verksamhetsplanerna fattiga på personalpolitiskt nytänkande. Kompetensutveckling är ett permanent behov för varje seriös arbetsgivare, och det är därför utmärkt att majoriteten avsätter medel i bokslutet för att fylla på den stora kompetensutvecklingssatsning som vår rödgröna majoritet införde förra mandatperioden. Det är bra att satsningen nu även omfattar kompetensutveckling av barnskötare till förskollärare. Dock ser vi behov av ytterligare 100 mnkr i avsättning, bland annat för att snabba på takten med kompetensutveckling till stödassistent och stödpedagog inom LSS-verksamheterna. Vi saknar dessutom fortfarande på fjärde året i mandatperioden att majoriteten tar fram nya attraktiva personalpolitiska insatser och förmåner som exempelvis 80-90-100-modellen, utvecklingsprogram för specialister och pensionsväxling. Inte minst har behovet av en stark personalpolitik synliggjorts under pandemin, som kräver så mycket av medarbetarna.

Med en budget för 2022 som för stora personalgrupper, särskilt inom de pedagogiska verksamheterna, inte kompenserar höjda löner och därtill åläggs generella effektiviseringar motsvarar medelstilldelningen inte de krav som ställs. Vi ser stora risker för försämringar av bemanningen, arbetsmiljön och kvaliteten i verksamheterna med den budget som majoriteten har lagt. Därtill ska läggas den snart tvååriga påfrestning som pandemin innebär för många av medarbetarna, särskilt för alla som arbetar i nära kontakt med stockholmarna. En seriös majoritet bör begära att de konkreta effekterna på arbetsmiljön återkopplas i tertialrapport 1.

Ungas sysselsättning

Vi bekymras av majoritetens fortsatt låga ambitioner för antalet feriearbeten inom staden, något som kommer att få stora konsekvenser för ungdomar som inte får sin första viktiga erfa-

renhet i arbetslivet. Alla nämnder och bolag uppmanas att öka antalet ferieplatser för att kommunfullmäktiges årsmål ska uppnås, detta trots att årsmålet kvarstår på samma låga nivå som under mandatperiodens tidigare år. Det är stor vikt att nämnder och bolag intensifierar sitt arbete, men majoriteten måste också ta ansvar för att tillräckliga resurser avsätts för att möjliggöra för fler feriejobb.

I december 2021 var ungdomsarbetslösheten 6,8 % i Stockholms stad enligt Arbetsförmedlingens statistik, och av gruppen utrikesfödda i åldern 18-24 var 13,7 % arbetslösa. Det visar att det också föreligger stora skillnader i möjligheten för ungdomar att etablera sig på arbetsmarknaden mellan grupper vilket är något som staden måste arbeta aktivt för att motverka. I förlängningen är en högre ambitionsnivå för de kommunala feriejobben även en långsiktig investering i kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden. Med anledning av detta tillsatte Vänsterpartiet mer resurser till feriejobben i sitt budgetförslag, för att öka möjligheten för unga att få arbetslivserfarenhet och ge stadens ungdomar goda förutsättningar att bli självförsörjande i framtiden.

Miljö

Mycket gott finns att säga om stadens miljöarbete, till stor del helt enkelt en fortsättning på det arbete som den tidigare majoriteten grundlade. Det är dock tydligt att ambitionerna måste växlas upp om det ska finnas en möjlighet att nå de mål som ger en hållbar framtid. Skattesänkningar är i detta fall dubbelt klimatskadliga eftersom de minskar de resurser staden har till sitt förfogande för att göra nödvändiga investeringar samtidigt som de innebär ett skifte från offentlig till privat konsumtion, vilket vi vet innebär en större klimatpåverkan. Det kommer förvisso vara nödvändigt med kraftfulla statliga åtgärder, men det är inte tillräckligt att hänvisa till avsaknaden av sådana när staden inte först själv uttömt de möjligheter som finns att t.ex. investera i sol- och vindenergi eller aktivt ingripa för att minska bilismen genom lägre p-tal, bilfria dagar etc. Såväl miljöprogrammet i sig som den kommande handlingsplanen för minskade koldioxidutsläpp för vägtrafiken har dragit ut alldeles för länge på tiden.

Det finns en ökande medvetenhet om behovet av att förbereda sig för kommande sårbarheter i och med klimatförändringar såsom skyfall, torka etc. men det är oroande att inte ens de 200 mnkr som avsatts har lett till konkreta åtgärder. Återigen vet vi från forskningen att en av de starkaste skyddsfaktorerna är social sammanhållning vilket gör att nedskärningarna i möteslokaler, bibliotek och medborgarkontor kan ses som direkta nedskärningar på stadens förmåga att möta kommande utmaningar.

Sociala insatser

Placerade barn och unga har såväl i Sverige som i andra länder sämre hälsa jämfört med andra barn. Detta gäller både den fysiska och psykiska hälsan samt tandhälsan. Socialtjänsten ska sedan 2017 enligt lag se till att placerade barn får hälsoundersökning oavsett om barn placeras frivilligt eller under tvång. Enligt socialtjänstinspektörernas granskning av stadens familjehemsvård 2020 framkommer det att socialtjänsten inte lyckats med detta uppdrag. I de undersökta stadsdelarna hade endast 40 % av de placerade barnens hälsa följts upp och knappt vart sjätte barn hade fått tandhälsan uppföljd. I och med stadsledningskontorets uppmaning till stadsdelsnämnderna att säkerställa uppföljningen av placerade barns hälsa, skolresultat och tandhälsa är det tydligt att majoriteten fortfarande inte gett verksamheterna adekvata förutsättningar och medel för att klara av sitt uppdrag.

Vi ser också att stadsledningskontoret uppmanar stadsdelsnämnderna att intensifiera arbetet med allvarssamtal i samråd med polisen, minska förekomsten av diskriminering inom individomsorgen bland personer med funktionsnedsättning samt öka barn och ungas delaktighet i utredningar. Samtliga av dessa utvecklingsområden är problem som kommer av att nämnderna inte har tillräckliga resurser för att säkerställa verksamheten. Det är tydligt att majoritetens besparingspolitik fortsätter att riskera arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndshandläggare samt riskerar kvaliteten och rättssäkerheten för individer som har behov av sociala insatser.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) enligt följande.

Avstämning av mål och budget för 2022 blir det sista för denna mandatperiod och ger en överblick av de senaste åren med grönbliitt styre. Ett styre som väljer att prioritera utförsäljningar av hyresrätter, skolor och idrottshallar – framför att skapa ekonomiskt långsiktiga hållbarhet och trygghet.

Feministiskt initiativs vision är att Stockholm ska vara en välfärdsstad som kvinnor och barn kan lita på. I återstarten efter pandemin behöver jämställdheten, social rättvisa och klimatet stå i fokus. Stockholm ska vara en stad som håller ihop och där makt och resurser fördelas jämställt och jämlikt. En stad som är öppen och fri från våld och förtryck. Stockholm ska inte vara segregerat och alla stockholmare ska garanteras sina mänskliga rättigheter.

Den ekonomiska jämställdheten i Stockholm behöver stärkas och pandemin har försämrat utgångsläget. Arbetslösheten i Stockholm har stigit till höga nivåer, och särskilt illa är det för unga, utrikesfödda och i synnerhet utrikes födda kvinnor. Vi noterar bland annat att målen om antalet feriejobb inte uppnås. Det är av högsta angelägenhet, i synnerhet utifrån den pandemi Stockholm och världen befunnit sig i, att fler unga ska få möjlighet till sitt första jobb. Vi efterfrågar fler insatser som riktar sig specifikt riktade mot kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden och ökad samverkan med sociala företag.

Det är tydligt att det under det grönbliitt styrets ledning saknas ett tydligt strategiskt jämställdhetsarbete i staden. Nämnderna saknar i varierande omfattning ett tydligt jämställdhetsperspektiv på de aktiviteter som ska genomföras i staden. Det gäller även barnrättsperspektivet och arbete mot diskriminering mot personer med funktionsnedsättning inom stadens egna verksamheter, som nu stadsdelsnämnder uppmanas att intensifiera arbetet med.

Det finns fina skrivningar om jämställdhetsintegrering, men i varierad grad riktade insatser som kan möta de stora jämställdhetsproblemen kvinnor möter i sin vardag som våld och ekonomisk utsatthet. Vår fortsatta, och äldsta pandemi, mäns våld mot kvinnor, är ständigt underprioriterad av det grönbliitt styret. Vi saknar konkreta satsningar som kan stödja kvinnor utsatta för våld, exempelvis har vi föreslagit en ny insats, Relationsvåldslotsar, och bostadsgaranti för våldutsatta kvinnor och deras barn.

I Stockholm fortsätter det dödliga våldet att skörda liv, och skjutningarna ökar i omfattning. Gängkriminalitet och skjutningar på öppen gata skapar stark rädsla. Vi har under flera år efterfrågat att staden inför Sluta skjut, som gång på gång visar goda resultat, men tyvärr fortsätter det grönbliitt styret säga nej. Nu går andra kommuner i stockholmsregionen vidare med metoden men Stockholms stad, som också har flest skjutningar i landet, säger nej.

Att kulturen har drabbats hårt av pandemins konsekvenser är milt uttryckt. Trots det återfinns få initiativ eller resurser nog för att stödja det fria kulturlivet. Feministiskt initiativ vill ge staden en kulturinjektion genom hyresbefrielser, fler ateljéplatser och förstärkt stöd till det fria kulturlivet. Det handlar också om att förstärka stadsdelarnas budget för barn, kultur och fritid vilket vi sett genom åren hur styret skurit i. Feministiskt initiativs budgetförslag hade inneburit 50 miljoner mer till stadsdelsnämndernas verksamhet.

Ingen ska lämnas efter i återstarten av Stockholm när vi nu väl ser ljuset efter pandemiåren. Stockholm är starkt. Men konsekvenserna av vad pandemin inneburit ekonomiskt och socialt är tydligt. Trots fina ord i budget är det svårt att se i Avstämning för mål och budget på vilket sätt stockholmare kommer att få en bättre vardag.

Remissammanställning

Ärendet

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser har med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget 2022 inkommit med budget och verksamhetsplan för 2022. Som ett led i kommunstyrelsens uppsiktsplikt har nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner granskats. Nämnderna har, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställt verksamhets-specifika mål, nämndindikatorer och aktiviteter.

I nämndernas verksamhetsplaner görs även framställningar om om-slutningsförändringar av nämndens budget. Vissa nämnder har även begärt budgetjusteringar, vilka behandlas i detta ärende, enligt bilaga 2 till promemorian.

I föreliggande ärende gör stadsledningskontoret en bedömning av uppfyllelse av verksamhetsområdesmålen för det innevarande året. Bedömningen utgår från hur nämnderna och styrelserna, i sina verksamhetsplaner, beskriver att de kommer arbeta under året för att bidra till måluppfyllelse.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Ärendet ”Avstämning av mål och budget för 2022” innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2022. Analysen innefattar bedömning av måluppfyllelse samt identifierade oönskade händelser utifrån nämndernas väsentlighets- och riskanalyser. Bedömningen av måluppfyllelse avser helåret 2022.

För 2022 medför pandemins fortsatta inverkan osäkra planeringsförutsättningar för ett flertal verksamheter. Beroende på pandemins utveckling kan aktiviteter och annan verksamhet komma att behöva revideras och omprioriteras. Det krävs en fortsatt hög grad av flexibilitet och uthållighet. Stadens krisledningsorganisation aktiveras när det är nödvändigt. Inriktningen i stadens arbete fortsätter att vara att begränsa smittspridning med särskilt fokus på riskgrupper, upprätthålla prioriterade verksamheter samt verka för ökad trygghet genom att förstärka myndigheternas budskap. Prioriterat är också att samverka med Region Stockholm i arbetet med att erbjuda vaccin enligt gällande prioriteringar. Staden deltar även i regional och nationell samverkan där olika scenarier för den ekonomiska utvecklingen diskuteras, bland annat utifrån ett näringslivsperspektiv.

Stadsledningskontoret bedömer att kommunkoncernen, inbegripande både stadens nämnder och bolagsstyrelser, kommer att kunna uppfylla samtliga kommunfullmäktiges inriktningsmål under 2022. Detta förutsatt att nämnder och bolagsstyrelser genomför det de beskrivit i sina verksamhetsplaner för 2022 samt höjer ambitionsnivån och vidtar åtgärder i enlighet med justeringar i bilaga 3 och uppmaningar i bilaga 4. Fördjupande analys och förklaring till målbedömning redovisas i respektive måltext senare i ärendet.

Tack vare nämndernas målmedvetna arbete med att uppnå en ekonomi i balans under de senaste åren, finns goda förutsättningar för en ekonomi i balans även under 2022. Dock är det en förutsättning att, för att möta de krav som morgondagens skattebetalare ställer, stadens verksamheter är sparsamma med skattebetalarnas pengar. Det ska vara självklart att givna budgetramar hålls. Budgethållning är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige anslagit verkligen används för avsett ändamål och inte för att täcka underskott inom verk-

samheterna. Stadens förvaltning ska vara effektiv med fokus på kärnuppdragen och ska kostnadseffektivt och med hög kvalitet leverera vad stockholmarna har rätt att förvänta sig. För investeringsverksamheten är det av största vikt att de projektkalkyler och tidplaner som utgör beslutsunderlag ger en rättvisande bild av kommande investeringar. Förmågan att budgetera med tillräckliga riskreserver i tidiga skeden, projektstyrning och prognosarbete behöver utvecklas i syfte att undvika behov av reviderade beslut under projektens löptid.